

29. september 2021

Pandémia zatlačí na nemocenské dávky

Prognóza vybraných výdavkových položiek na roky 2021 - 2024

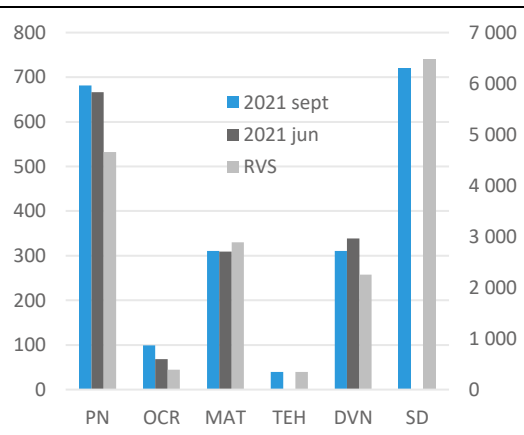
Veronika Horváthová, Marek Mišutka, Alexandra Salamonová

Nástup tretej vlny pandémie COVID-19 prispeje k nárastu výdavkov na nemocenské dávky v období 4Q21-2Q22, no progres vo vakcinácii pomôže udržať chorobnosť, a tým aj súvisiace výdavky na dávky, čiastočne na uzde. Delta variant viac pocítia rodičia, počítame s rýchlejšim premorením u nezaočkovaných detí, čo navýši výdavky na ošetrovné. Pozitívnym faktorom novej prognózy je vývoj dávky v nezamestnanosti, a to na celom horizonte. Analytická prognóza starobných dôchodkov potvrdzuje mierny vplyv pandémie skrz nadmerné úmrtia najmä v roku 2021. Od roku 2023 túto veľkú rozpočtovú položku ovplyvní najmä vyššia valorizácia daná zrýchlením inflácie. V alternatívnych scenároch by v najbližších rokoch výraznejšie narástli len výdavky na nemocenské dávky v scenári lockdownu. Nižšia absorpcia EÚ fondov (scenár 2) by sa dotkla výdavkov až v roku 2024.

Do prognózy vybraných výdavkov pridávame významnú položku starobných dôchodkov

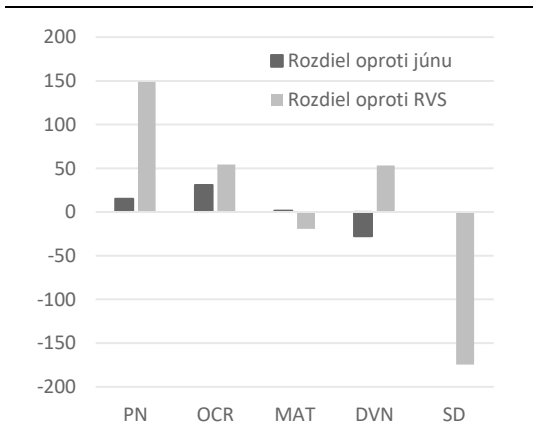
Nová prognóza prináša vyššie výdavky na nemocenské dávky a úsporu na dávke v nezamestnanosti. Tretia vlna pandémie COVID-19 sa prejaví cez opätovný nárast počtu dávok PN trvajúcí od októbra tohto roka do polovice roka 2022. Charakteristiky delta variantu spolu s platnosťou COVID automatu bez plošného uzatvárania škôl navýšia výdavky na OČR v tom istom období. Hoci na trhu práce sa objavujú prvé symptómy nerovnováhy dopytu a ponuky, počet poberateľov dávky v nezamestnanosti dosiahol predkrízovú úroveň z roka 2019 a priaznivý vývoj sa odzrkadlí na celom horizonte rozpočtu. Do prognózy vybraných výdavkových položiek zaraďujeme starobné dôchodky, ktoré sú v tomto roku ovplyvnené nadmernými úmrtiami a miernejší vplyv pandémie bude pokračovať aj v budúcom roku. Naopak, pod vplyvom vyššej valorizácie vyplývajúcej z akcelerujúcej dôchodcovej inflácie, výdavky na starobné dôchodky výrazne narastú od roku 2023.

Graf 1: Celkové prognózované výdavky IFP a rozpočtu VS na rok 2021 (mil. eur, SD pravá os)

zdroj: IFP, MF SR, SP

Graf 2: Porovnanie prognózy IFP a rozpočtu VS na rok 2021 (mil. eur)

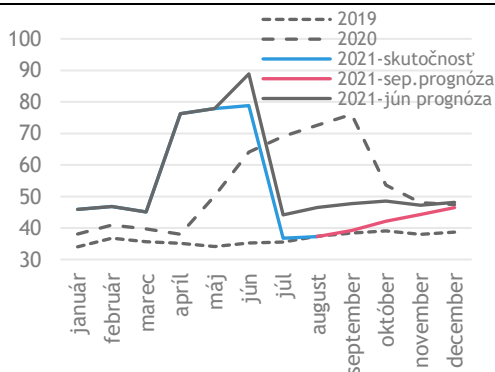

zdroj: IFP, MF SR, SP

Počet poberateľov dávky v nezamestnanosti dosiahol predpandemickú úroveň

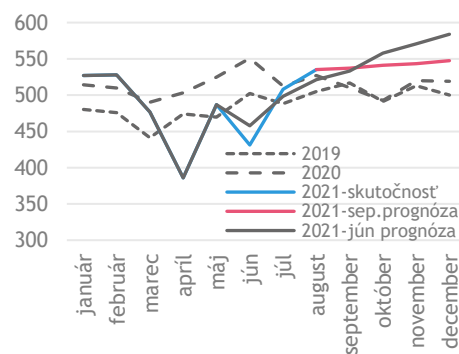
Súčasný vývoj ukazuje pokles počtu štandardných poberateľov dávky v nezamestnanosti k predkrízovým úrovniam z roka 2019. Dôvodom je postupné ekonomické oživenie trhu práce po druhej vlne. V poslednom kvartáli roku 2021 očakávame vplyv tretej vlny pandémie a opätovný krátkodobý nárast počtu poberateľov. Priemerná výška dávky sa vrátila späť k úrovni spred obdobia čerpania pandemických dávok. Výška dávky porastie miernejším tempom do konca roka 2021 aj na celom horizonte prognózy. Pomer výšky dávky ku dvojročnému priemeru nominálnej mzdy postupne konverguje k úrovni 50 % a túto úroveň dosiahne až v roku 2024.

Graf 3: Počet poberateľov DvN (počet osôb, tis.)

zdroj: IFP, SP

Graf 4: Priemerná mesačná výška dávky (eur)

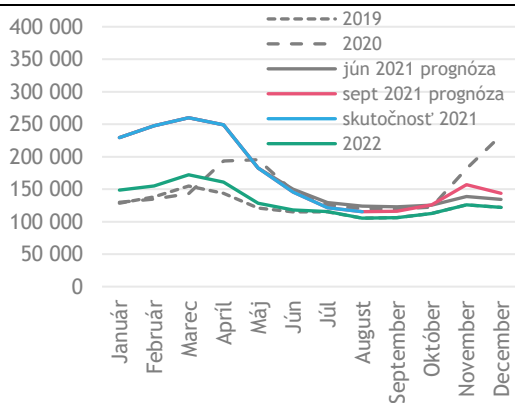

Zdroj: IFP, SP

Nemocenské dávky zaťažia rozpočet: počet poberateľov PN bude nižší v porovnaní s druhou vlnou,...

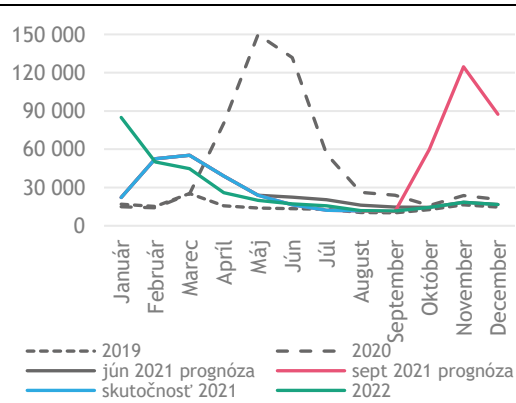
Tretia vlna pandémie prinesie nárast počtu PN počas nadchádzajúcej jesene a zimy. Vlna však bude v porovnaní s prvou aj druhou vlnou slabšia a to vďaka očkovaniu ľudí v aktívnej populácii či prekonaniu ochorenia v minulosti. Nadmerná chorobnosť z titulu pandémie bude mať vplyv počas celého prvého polroka 2022, pričom sa jej vplyv postupne znižuje. Prognóza preto predpokladá naďalej zvýšené výdavky na dávky nemocenského nad rámec štandardného vývoja.¹ Od druhého polroka 2022 sa zatiaľ neočakávajú výdavky na pandemické dávky a od roku 2023 sa výdavky vyvíjajú v súlade s vývojom priemernej mzdy a zamestnanosti.

Graf 5: Mesačný počet dávok PN

zdroj: SP, IFP

Graf 6: Mesačný počet dávok OČR

zdroj: SP, IFP

¹ Okrem započítania pandemických dávok sa zvyšuje aj základný počet dávok PN, čo následne navyšuje celkové výdavky. Základným rokom pre počet dávok je posledný rok neovplyvnený pandemiou, teda rok 2019. Počet dávok podľa modelovej metodiky by bol výrazne nižší, najmä z titulu nižšej zamestnanosti EAO oproti roku 2019 a teda aj nižšieho počtu ľudí s nárokom na dávku. Prognóza predpokladá, že pandémia navýši počet poberateľov po mesiacoch z roka 2019 o pandemické dávky, ktoré sú kvantifikované v súlade s predpokladmi makroekonomickej prognózy o počte prípadov.

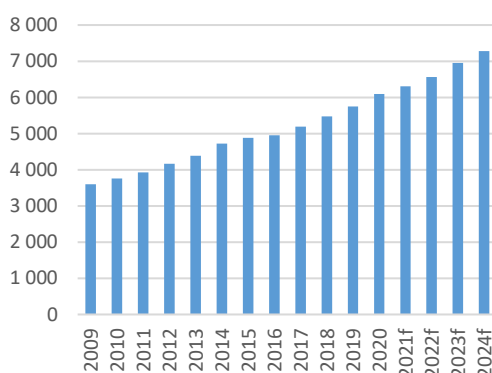
... ale rýchlosť premorenia u neočkovaných detí navýši počet OČR

Otvorené školy urýchlia šírenie vírusu v nezaočkovaných vekových kohortách, čo zapríčini navýšenie výdavkov na dávku ošetrovne. Aktuálne nastavenia COVID automatu a školského semaforu neuzatvárajú školy plošne v žiadnom stupni. V prípade potvrdeného výskytu vírusu v triede však ide do karantény celá trieda. Prognóza zahŕňa maximálny scenár, že každý prípad vo vekovej kategórii 3-10 rokov (vrátane)² zapríčini odchod celej triedy do karantény. S každým žiakom tak ostane doma jeden rodič poberajúci dávku. Tretia vlna sa prejavuje aj v roku 2022, jej vplyv by mal postupne slabnúť. Od druhej polovice roka 2022 sa neuvažuje s čerpaním pandemického ošetrovneho.

Výbor pre daňové prognózy schvaľuje už 15,9 % z celkového objemu rozpočtovaných výdavkov

Prognóza MF SR schválená Výborom pre daňové prognózy (VpDP) zahŕňa už aj starobné dôchodky (odhad 6,4 mld eur aktuálne v roku 2021)³. Objem výdavkov prechádzajúci procesne nezávislým VpDP tak z pohľadu rozpočtu verejnej správy dosahuje 15,9 % celkových výdavkov v 2021⁴. Hlavnou pridanou hodnotou prognózy výdavkov na starobné dôchodky je zvýšenie transparentnosti vďaka zverejnenej metodike (pozri Box alebo detailný technický [manuál](#)). Tá umožňuje jednoduchý odpočet vývoja výdavkov v bežnom roku. V procese prognózy sa využívajú aj údaje z anonymizovaných individuálnych údajov, ktoré spresňujú najmä odhady vplyvov legislatívnych zmien.

Graf 7: Prognózované výdavky IFP na starobné dôchodky (mil. EUR)

zdroj: SP, IFP

Tabuľka 1: Rozklad výdavkov na starobné dôchodky podľa položiek (mil. EUR)

Položka	2021OS	2022f	2023f	2024f
Akruálny výdavok t-1	6 040	6 358	6 560	6 952
Valorizácia	170	84	335	224
Výdavky novovzniknutí	211	255	241	253
Výdavky zaniknutí	- 169	- 132	- 137	- 146
Zmena dôch. veku ženám vybraných ročníkov	50	46	0	0
Medziročný presun výdavkov	55	- 2	- 1	- 1
Akruálny výdavok	6 358	6 560	6 952	7 282
Hotovostná úprava	- 55	2	1	1
Hotovostný výdavok	6 303	6 562	6 953	7 282

OS= očakávaná skutočnosť, f=prognóza, zdroj: IFP

Zrýchlenie dôchodcovej inflácie výrazne navýši výdavky na starobné dôchodky v roku 2023

Výdavky na starobné dôchodky sú v roku 2021 ovplyvnené najmä pandemiou a legislatívnou zmenou, v ďalších rokoch bude hrať významnú rolu valorizácia dávky. Nadmerné úmrtia poberateľov dôchodkov v roku 2021, najmä počas druhej vlny pandémie, znižujú výdavky na starobné dôchodky. Celoročný odhad vplyvu COVID-19 vrátane tretej vlny dosiahne 47 mil. eur. Na druhej strane, zníženie dôchodkového veku ženám vybraných ročníkov si vyžiada vyplatenie jednorazových doplatkov vo výške 96 mil. eur (50 mil. eur sa vyplátilo

²Vývoj počtu prípadov je naviazaný na predpoklady septembrovej makroekonomickej prognózy.

³Aktuálna rozpočtová prognóza schválená nezávislým Výborom pre daňové prognózy obsahuje podpoložku Základného fondu starobného poistenia Sociálnej poisťovne (ZFSP), starobné dôchodky. Jej zahrnutie do prognózy je súčasťou reformných krokov v rozpočtovom procese vedúcich k zvýšeniu jeho transparentnosti a presnosti. Kritérium pre jej zaradenie do VpDP je závislosť vývoja od makroekonomických a demografických veličín. Výdavky na túto dlhodobú dávku predstavujú približne 90 % objemu výdavkov ZFSP a sú jeho najväčšou položkou. Medzi ostatné sociálne dávky vyplácané zo ZFSP patria predčasné starobné dôchodky, sirotské, vdovské a vdovecké dôchodky a zúčtovanie dávok. Tieto (mimo zúčtovania) budú zaradené do prognózy schválenej VpDP v ďalšom kole, zohľadňujúc interakciu medzi týmito sociálnymi dávkami.

⁴Podiel je vypočítaný pomerom celkových akruálnych výdavkov prognózovaných v rámci aktuálneho kola prognózy voči celkovým výdavkom verejnej správy po novele rozpočtu na rok 2021.

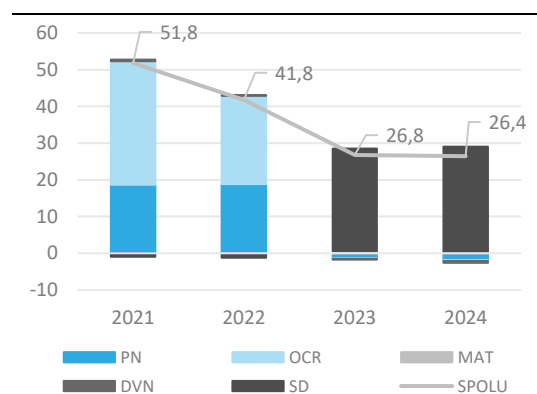
v roku 2021, zvyšná suma sa presúva do roka 2022⁵). Rozpočet na starobné dôchodky bude v ďalších rokoch pod taktovkou valorizácie. Kvôli skončeniu hybridnej valorizácie v roku 2022 vynaložíme na zvýšenie dôchodkov len približne polovicu toho, čo v roku 2021. V ďalších rokoch však výdavky na valorizáciu výraznejšie stúpnu. Do rastu dôchodkov sa pretaví vyššia miera inflácie domácností dôchodcov⁶. **Pri hotovostnom pohľade na rozpočet v roku 2021** zohral dôležitú úlohu väčší počet dní pracovného pokoja začiatkom roka, ktorý nadštandardne posunul výplatné termíny dávky medzi rokmi⁷.

Scenár lockdownu by zvýšil prognózu vybraných výdavkov o takmer 52mil. eur už v tomto roku

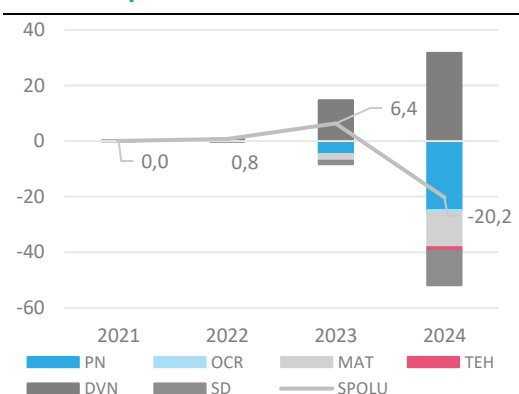
Scenár lockdownu⁸ by zvýšil prognózu vybraných výdavkových položiek v tomto roku o 52 mil. eur, vplyv v 2022 by bol mierne nižší. Výdavky na pandemické PN a OČR by vzrástli oproti základnému scenáru v dôsledku výraznejšieho šírenia vírusu. Lockdown by mal oneskorene vplyv na starobné dôchodky v roku 2023 cez kanál vyššej inflácie, ktorý sa trvalo prenáša do bázy tejto dávky.

Druhý makroekonomický scenár so slabším čerpaním EÚ fondov by sa najvýraznejšie prejavil až v roku 2024. Predpoklad slabšieho čerpania EÚ zdrojov by spomalil rast ekonomiky najmä v druhej polovici strednodobého horizontu. Vyššia miera nezamestnanosti oproti základnému scenáru by navýšila výdavky na dávku v nezamestnanosti. Nižšia zamestnanosť a priemerná mzda vyústí do menšieho počtu nárokov na nemocenské dávky a dôchodky.

Graf 8: Zmeny oproti základnej prognóze - lockdown

Graf 9: Zmeny oproti základnej prognóze - slabšie čerpanie EÚ fondov

Riziká prognózy sú vyvážené

Riziká prognózy sú na oboch stranách. Výraznejšia tretia vlna pandémie zostáva hlavným negatívnym rizikom prognózy, s vplyvom skrz chorobnosť najmä na počet poberateľov PN⁹ do konca tohto roka. Naopak, prístup ku prognóze OČR je skôr konzervatívny, v prípade rýchlejšieho premorenia tried a ak budú môcť rodičia počas karantény detí viac a flexibilne pracovať z domu či čerpať dovolenky. Trvalo nižší počet otcov na materskej, ako aj pomalší nábeh dávky dlhodobého ošetrovného a dávky tehotenskej, sú rizikami na

⁵ V súlade s informáciou od Sociálne poisťovne, akým spôsobom sa majú výdavky realizovať.

⁶ Do roku 2021 bola v platnosti tzv. hybridná valorizácia dôchodkov. Okrem percentuálneho zvýšenia dôchodku o dôchodcovskú infláciu mal každý dôchodca garantované zvýšenie aj o minimálnu pevnú sumu. Od roku 2022 sa pre úpravu dôchodkov zohľadňuje už len inflácia domácností dôchodcov v prvom polroku predchádzajúceho roka. V časoch zrýchľujúcej inflácie v rokoch 2022 a 2023 by v prípade platnosti hybridnej valorizácie zvýšenie dôchodkov nebolo štedrejšie.

⁷ Kvôli väčšiemu počtu dní pracovného pokoja začiatkom roka 2021 sa vyplatili dva termíny splatnosti dôchodkov z januára 2021 už v decembri 2020⁷, čo znížilo hotovostné výdavky v roku 2021 o 88 mil. eur. Približne 32 mil. eur sa však vyplatí v decembri 2021 za výplatný termín januára 2022.

⁸ Pre predpoklady scenárov lockdownu a zníženého čerpania EÚ fondov pozri komentár IFP 2021/12 ku makroekonomickej prognóze [Tretia vlna spomalila oživenie ekonomiky](#).

⁹ Pandemické predpoklady základného scenára prognózy boli uzavreté k 2.9.2021.

pozitívnej strane (t.j. nižšie výdavky rozpočtu). Novým pozitívnym rizikom je pokračovanie trendu dávok v nezamestnanosti v súlade s predpandemickou úrovňou.

Ministerstvo financií SR v súlade s cieľom zvyšovania transparentnosti a kvality rozpočtového procesu zverejňuje prognózy vybraných výdavkových položiek naviazaných na makroekonomický vývoj. Tieto prognózy boli prerokované na zasadnutí **Výboru pre daňové prognózy (VpDP) 23. septembra 2021**. KRRZ, Infostat, Tatrabanka, ČSOB, Slovenská sporiteľňa, UniCreditBank a VÚB označili prognózu výdavkov za realistickú. NBS hodnotila prognózu Výboru vybraných výdavkových položiek ako konzervatívnu – t.j. inštitúcia prognózuje ich nižšiu úroveň.

Tabuľka 2: PROGNOZA MF SR – VYBRANÉ VÝDAVKOVÉ POLOŽKY (september 2021, aktuálna metodika)¹⁰

Položka rozpočtu VS (mil. eur)	prognóza					rozdiel oproti jun 2021			
	2020	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Dávka v nezamestnanosti	329,1	310,8	287,6	264,4	263,0	-27,8	-16,3	-26,1	-15,2
Dávka nemocenské	580,3	681,4	584,0	586,3	634,1	15,2	44,3	5,9	3,5
Dávka ošetrovné	154,5	99,2	65,7	48,0	54,2	30,9	23,1	0,2	0,2
Dávka materské	308,5	311,0	347,9	391,4	433,6	1,6	-1,5	5,8	5,0
Vyrovňavacia dávka	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Tehotenské	-	39,3	61,8	64,3	67,8	-	-	-	-
Starobné dôchodky	-	6 357,9	6 560,2	6 951,6	7 281,7	-	-	-	-
SPOLU	1 372,5	7 799,7	7 907,2	8 306,0	8 734,5	19,9	49,6	-14,2	-6,6

Zdroj: SP, IFP

BOX 1: Prognóza starobných dôchodkov

Pri prognóze starobných dôchodkov používame tzv. tokový model výdavkov. K výdavkom z predchádzajúceho roka sa pripočítajú výdavky na valorizáciu, novopriznané dôchodky a legislatívne zmeny, a odpočítajú sa výdavky na zaniknuté dôchodky. Uvedeným spôsobom sa najprv napočíta aktuálny ročný výdavok, ktorý je následne upravený na hotovostný po zohľadnení medziročných posunov vo výplatných termínoch. Ak prípadne výplatný termín dôchodku na víkend alebo sviatok, vyplatí sa dávka v predchádzajúcom mesiaci. Výdavky patriace do roku t tak môžu byť zaplatené už v roku t-1. Počet výplatných termínov v mesiacoch zároveň determinuje rozdelenie ročných výdavkov do mesiacov (i=1,...12).

ročný aktuálny výdavok_t

$$= (\text{ročný aktuálny výdavok}_{t-1} - \text{jednorazový vplyv legislatívnej zmeny}_{t-1})$$

$$* (1 + \text{valorizácia}_t) + \sum_{i=1}^{12} (\text{výdavky novopriznané}_{t,i} - \text{výdavky zaniknuté}_{t,i})$$

± medziročný časový posun výdavkov

+ výdavky súvisiace s legislatívnymi zmenami_t

ročný hotovostný výdavok_t = ročný aktuálny výdavok_t ± medziročný časový posun výdavkov

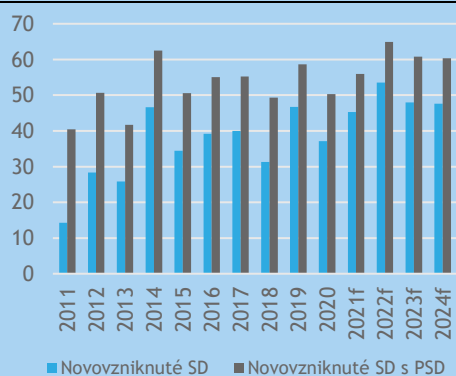
Výdavky na valorizáciu závisia od aktuálneho výdavku spreď roka a miery valorizácie. Aktuálny objem výdavkov roka t-1 očistený o jednorazové vplyvy legislatívnych zmien sa

¹⁰ Iba pri starobných dôchodkoch je potrebné rozlišovať medzi aktuálnym a hotovostným výdavkom. Pre všetky nemocenské dávky a dávku v nezamestnanosti platí princíp, že sa hotovostný a aktuálny výdavok rovnajú.

zvyšuje v roku t podľa aktuálneho spôsobu valorizácie. Do roku 2021 vrátane bola v účinnosti hybridná valorizácia, v rámci ktorej rástla dávka podľa dôchodcovej inflácie, no garantovalo sa minimálne zvýšenie o 2 % priemernej výšky dávky. Pre toto obdobie bol na základe mikroúdajov vytvorený prevodník, ktorý určoval o koľko vzrastú dôchodky pri rôznych mierach dôchodcovej inflácie. Od roka 2022 rastú výdavky na valorizáciu len podľa dôchodcovej inflácie, ktorá sa do rozpočtu dôchodkových dávok premieta s ročným posunom. K výdavkom na valorizáciu sú tiež pripočítané výdavky súvisiace s doplatkom na valorizáciu od 1. dňa nového roka po splatnosť dôchodku.

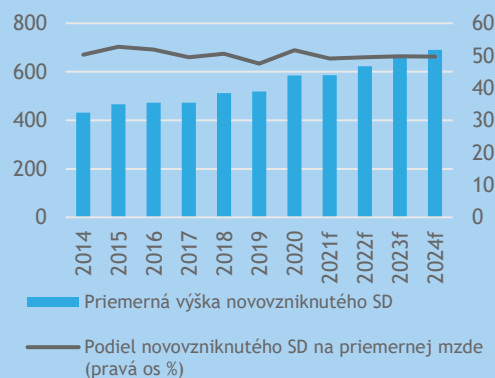
Výdavky na novovzniknuté dôchodky sú súčinom počtu novovzniknutých dôchodkov a priemernej výšky novovzniknutého dôchodku. Nároky na starobný dôchodok (SD) odhadujeme na základe mikroúdajov Registra fyzických osôb podľa individuálneho dovŕšenia dôchodkového veku, pohlavia a počtu detí. Počet novovzniknutých SD následne vypočítame aplikovaním priemernej historickej miery prechodu nárokov na SD na novovzniknuté dôchodky na mesačnej báze (so zohľadnením sezónnosti). Na horizonte prognózy očakávame relatívne stabilný príchod ďalších dôchodcov s miernym nárastom v roku 2022. Spôsobuje to väčší počet nárokov na SD, najmä v mesiacoch, v rámci ktorých sa kvôli koeficientu sezónnosti preklápa viac nárokov na novovzniknuté SD. K novovzniknutým SD sa zároveň pripočítavajú aj predčasné starobné dôchodky (PSD) vzniknuté pred 18 mesiacmi, čo je priemerná doba zotrvania na PSD pred dovŕšením dôchodkového veku. Priemerná výška novovzniknutého dôchodku rastie v prognóze podľa úrovne priemernej mzdy, čomu zodpovedá aj historický vývoj. Do roku 2024 sa odhaduje približne na úrovni 50 % priemernej mzdy.

Graf 10: Počet novovzniknutých SD (tis. osôb)

Zdroj: IFP, SP

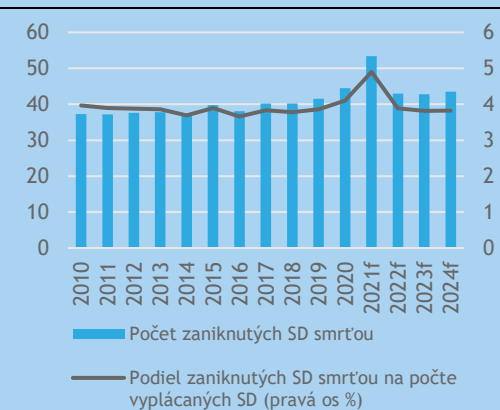
Graf 11: Priemerná výška novovzniknutého SD (EUR) a podiel na priemernej mzde (%)

Zdroj: IFP, SP

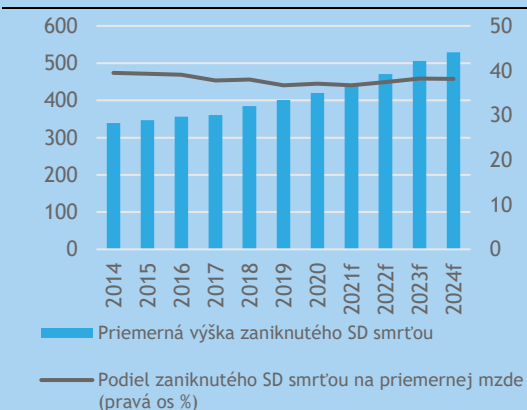
Výdavky na zaniknuté dôchodky sú súčinom počtu zaniknutých dôchodkov smrťou a priemerného dôchodku zaniknutého smrťou. Počet zaniknutých dôchodkov smrťou je v čase relatívne stabilný voči celkovému počtu vyplácaných SD. Výnimkou sú roky 2020 a 2021, kedy nadmerne narástla úmrtnosť z dôvodu pandémie. Na horizonte prognózy predpokladáme vývoj premennej v súlade s historickým podielom na celkovom počte vyplácaných SD do konca roka 2019. V období 3Q21-2Q22 počítame s vplyvom tretej vlny pandémie, ktorý je však slabší než v druhej vlne. Celkový počet vyplácaných SD je počítaný na základe prílivu a odlivu dôchodkov. Výška dávky zaniknutého SD smrťou je historicky relatívne stabilná voči úrovni priemernej mzdy, preto je v prognóze taktiež naviazaná na túto premennú s podielom takmer 40 %.

Graf 12: Počet zaniknutých SD smrťou (tis. osôb)

Zdroj: IFP,SP

Graf 13: Priemerná výška zaniknutého SD smrťou (EUR) a podiel na priemernej mzde (%)

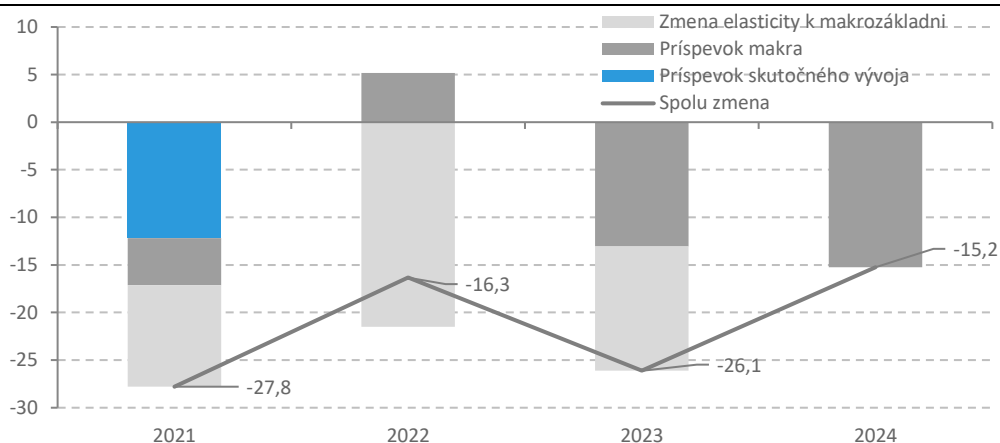
Zdroj: IFP,SP

Viac o výdavkových prognózach ako aj podkladové materiály je možné nájsť na [stránke IFP](#) v časti Ekonomické prognózy ⇒ [Prognózy vybraných výdavkov VS](#). Podkladové dáta o vývoji jednotlivých položiek je možné nájsť v časti Ekonomické štatistiky ⇒ [Vybrané výdavky VS](#).

Materiál prezentuje názory autorov a Inštitútu finančnej politiky, ktoré nemusia nevyhnutne odzrkadľovať oficiálne názory Ministerstva financií SR. Cieľom publikovania komentárov Inštitútu finančnej politiky (IFP) je podnecovať a zlepšovať odbornú a verejnú diskusiu na aktuálne ekonomické témy. Citácie textu by sa preto mali odkazovať na IFP (a nie MF SR), ako autora týchto názorov.

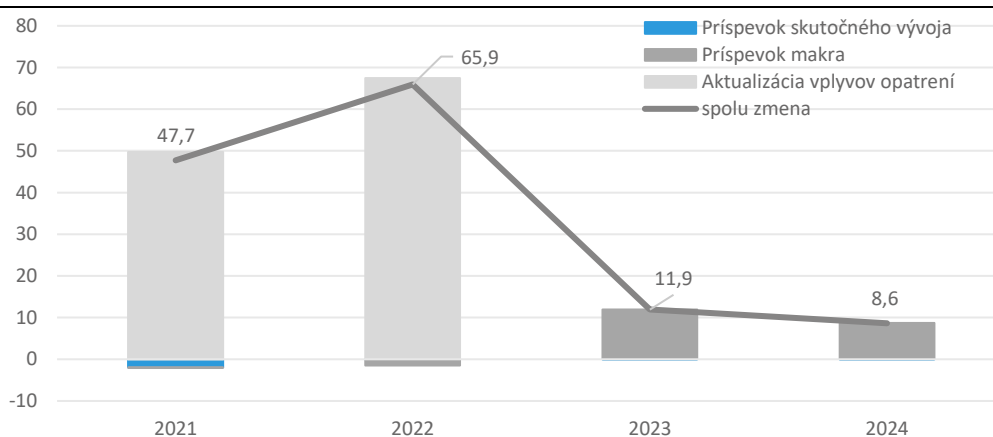
Prílohy

Graf A: Zmena výdavkov na DvN oproti júnovej prognóze podľa faktorov (mil. eur)

zdroj: IFP

Graf B: Zmena výdavkov na nemocenské dávky oproti júnovej prognóze podľa faktorov (mil. eur)

zdroj: IFP

Tabuľka 3: Vplyvy legislatívy (v mil. eur)

	2020	2021	2022	2023	2024
Nová legislatíva	0	49,9	46,2	0	0
Zmena dôchodkového veku ženám vybraných ročníkov ¹¹	0	49,9	46,2	0	0
Aktualizovaná legislatíva	272,4	299,0	50,1	0	0
Pandemické PN	106,8	190,6	27,0	0	0
Pandemické OČR	133,3	68,3	23,1	0	0
Pandemické DvN	32,3	40,1	0	0	0

Zdroj: IFP, SP

¹¹ Výška vplyvu legislatívnej zmeny predstavuje len výdavky na jednorazové doplatky, keďže nároky na SD vznikajúce v rámci roka 2021 a neskôr sú už súčasťou predpokladov o novovzniknutých dôchodkoch.